

Program proslav odobren na zadnjem zasedanju CK KP STO

30-LETNICA USTANOVITVE

tržaškega komunističnega gibanja

Na prvih letih, ki se bodo vršile temu vsega leta, se bo govorilo predvsem o taktirnih borbah tržaškega komunističnega pokreta. S temi programi moramo prikazati našemu pokretu taktično borbo in splošno zavest. Prikazati in popularizirati moramo KPI in našo Partijo ter splošno komunistično gibanje in program, cilje borbe za doseg miru pravice svobode ter nacionalne neodvisnosti vsakega naroda.

Vsem temu mora biti povezana borba naše Partije proti toploti tiraštilskih spijonov in razbojnikov, katerim uspelo vrnilni se za nekaj časa v svojo vodstvo. Popularizirati moramo eno borbo, predvsem pa borbo, ki bila pred kratkim za obrambo našega mesta in celotnega ozemlja, borbo miru ter borbo za doseg najosnovnejših pravic tukajšnjega slovenskega italijanskega ljudstva.

Leto 1951 naj pomeni poleg vsega našenjenen naše Partije in demokratskega pokreta za mir. V tem letu mora naša Partija postati še močnejša, naj bo na političnem, organizacijskem in ideološkem polju s tem, da bodo izplanijeni novi toploti delavcev in mednarodno, da bo Partija vedno bolj v stiku s množicami, v obrambi njihih interesov ter zvesta proletarskemu internacionalizmu in svabi miru.

II.

Da izvedemo od te prilike te naloge, je Centralni komite Komunistične Partije STO odobril naslednji načrt, na predstavlja podlago za vse proslave:

I. Proslave 30-letnice ustanovitve LPS se bodo vršile v leto 1951:

2. organizirana bo osrednja manifestacija, ki bo po možnosti 21. januarja 1951;

3. III. redni kongres naše Partije bo tudi v vrsto proslav, akoravno ne notranjega značaja;

4. po možnosti bi se 20. januarja 1951 pa na drug datum) vršile javne proslave na bazi in to po vseh kroških v mestu in na podeželju;

5. v tem letu mora priti do izrazito uspešnega dela naše Partije:

a) začetni je po vseh sekcijah tečaj gramscij, ki naj bo v 4 lekcijah z dodatkom krajevnih vprašanj;

b) Partija bo organizirala študijski tečaj o zgodovini tržaškega komunističnega gibanja;

- a) velika manifestacija bo ob pri-
kbi spominke proslave Curiela;
- b) posebno slovesna bo spominaka
proslava Pinka Tomažiča;
- c) ravno tako se bomo spomnili
trških in tržaskih komunistov, ki so
padli v inozemstvu;
- d) ob postavitvi spominke ploče
Curielu, ki bo v Milanu, bo prisotvo-
vala naša delegacija;
- e) ravno tako bo prisotvovala naša
delegacija ob postavitvi spominke
ploče na sedežu Centralnega komiteja
PI v spomin vsem padlim članom
centralnega komiteja.
- f) organizirali je javne konference,
a katerih naj se govori o borbah, do-
dkih, obstoju in delovanju komuni-
stičnega pokreta v Trstu;
- g) 11. tekom leta 1951, se bomo spomni-
datumov in žrtve jugoslovanskih
vstanih.

ki publikaciji, ki jih bo ob tej priložnosti objavila KPI; 14. zbrali se bodo in objavili v naših tiskovnih spominih starih članov naše stranke; 15. ob III. kongresu Partije in 30-letnici KPI bo izšla posebna številka našega lista »Delavci«; 16. v posebnem letniku bo glasilo »SPO« (ali »Laboratori«) tekmo vsega našega ljudstva ob priložnosti; 17. v teh praznovah mora se nadaljevati izražanje naših želj in zahtev, ki izražajo proletarski internacionalizem, prijateljsko do SZ, boljševizma in komunistične stranke v Sov. ZSSR; 18. na podlagi tega načrta morajo Partija in vse ostale organizacije razviti aktivne pobude, ki spadajo v program, ki ga je sprejelo Centralnega komiteja za 30-letnico; 19. vsi naši delavci morajo pri svojem delu lepšo proslavo 30-letnice ustanoviti v obliki komunističnega gibanja v naših okrajih; 20. Vse delo za proslavo bo vodil in koordiniral izvršilni komitej KPI »SPO«; 21. Na vseh proslavah in drugih sodelovalnih aktivnostih proslav bo uradno sodeloval tudi Zveza komunistične mladine.

Največji povojni poraz ameriških imperialistov

475 MILIJONOV KITAJCEV obnavlja in gradi svojo domovino

Tovariš Džu En Lai, predsednik kitajske ljudske vlade in njen zunanji minister je pred kratkim dejal, da je Kitajska v enem letu svojega obstoja kot ljudska republika napredovala bolj kot v stoletjih in stoletjih življenja pod raznimi cesarji, ki zaradi priložnosti deleže niso nikoli predstavljali osrednje oblasti. Ljudska republika Kitajska je prvič v svoji zgodovini postala vesela in gospodarskem, političnem, vojaškem in kulturnem polju. Ta prostrana dežela, ki šteje 475 milijonov prebivalcev (t. j. nekaj milijonov manj kot vse Evropa) in je pol drugkrat večja od Evrope, predstavlja ogromno silo v razvoju. Moči, ki so ti- soletja ostale skrite v srcu, rokah in možganih 475 milijonov Kitajcev, so danes planile na dan z svojo močovitostjo. Neupoštevane Kitajce je danes najbolj norogajal pokus, ki ga je hotel narediti v zvezi s Kitajsko, da bi jo razdelil na več delov, kar bi pomenilo njeno uničenje.

prerokovali mladi sovjetski državljani. Iz izjave je bilo vidno, da Kitajska je danes napredovala bolj kot v stoletjih in stoletjih življenja pod raznimi cesarji, ki zaradi priložnosti deleže niso nikoli predstavljali osrednje oblasti. Ljudska republika Kitajska je prvič v svoji zgodovini postala vesela in gospodarskem, političnem, vojaškem in kulturnem polju. Ta prostrana dežela, ki šteje 475 milijonov prebivalcev (t. j. nekaj milijonov manj kot vse Evropa) in je pol drugkrat večja od Evrope, predstavlja ogromno silo v razvoju. Moči, ki so ti- soletja ostale skrite v srcu, rokah in možganih 475 milijonov Kitajcev, so danes planile na dan z svojo močovitostjo. Neupoštevane Kitajce je danes najbolj norogajal pokus, ki ga je hotel narediti v zvezi s Kitajsko, da bi jo razdelil na več delov, kar bi pomenilo njeno uničenje.

Leta 1949, je vladala v južni Mandžuriji skoraj do Modre reke velika vojska. Leta 1949, je vladala v južni Mandžuriji skoraj do Modre reke velika vojska. Leta 1949, je vladala v južni Mandžuriji skoraj do Modre reke velika vojska. Leta 1949, je vladala v južni Mandžuriji skoraj do Modre reke velika vojska.

Poleg tega pa je še vedno divjala vojna, je bilo treba postaviti na novo

Spet prišla je starka zima...

Zunaj sneži

Saj ne bom tožil - prijeten,

prijeten je oster hlad,

ko zunaj sneži in drug

moj edini je glad.

Ko padajo svetle snežinke

na tih moj hram —

to drevje, zidovi, stolpovi

edino so, kar imam. — —

Tako mi snežijo drobne pravilice

v samotni noči;

ko volna snežena zadosti bo topla,

duša zaspi!

SRECKO KOSOVEV

KAJ JE BILA «SVETA INKVIZICIJA»

PROTI PRIPADNIKOM „NOVE VERE“ OSTER NASTOP „VIZITATORJEV“

Nadvojvoda Karol je po naročilu iz Vatikana ukazal sežgati Trubarjeve «Ordinge» njega in njegove učence pa preganjal in izgnal iz dežele

Ivan Hus in Ivana D'Arc žrtvi zloglasnega mračnjstva (Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ker se jim prva napeljavščina ni posrečila in ker se je deklica še nadalje hlabro borila ter takorekoč vodila množico vojske, so jo proglasili za coprnico in krivoverko. Na posled jo je francoski dvor po za- slugi mešetarjenja visoke cerkvene gosposke prodal Angležem za 10.000 zlatnikov.

Nekaj za tem so cerkveni knezi pod vodstvom škofa Petra Cauchona uprizorili strašoten proces proti

mladi junakinji. Pri zasliševanjih so se sodniki posluževali vseh mogo- čih sredstev, tudi takih ki so naj- podležja za sluhernega ničevredne. Seveda je cerkvena gosposda opravičevala svoje postopanje z beseda- mi apostola Pavla, ki je baje nekje napisal, da so tudi taka sredstva do- pustna v gotovih primerih. Ostri- ženi lasje, moško oblačilo, drznost govora ter hrabrost so bili argu- menti, katerih so se posluževali teo- logi pri procesu in naposled pri ob- sodbi na smrt na grmadi. To se je zgodilo 31. V. 1431 na Starem trgu v Rouenu.

Papež Pavel III. je prvotno «Sve- to inkvizicijo» nekoliko reorganizir- al ter jo vključil v novo ustanov- ljeno «Sveti oficio» Ta visoki vati- kanski urad ima jurisdikcijo po vsem krščanskem svetu. Povsem lo- gično, da se je inkvizicija z vso svo- jo brutalnostjo nadaljevala prav pod njegovim vodstvom.

«Sveti oficio» obstaja še danes v Vatikanu, toda zaradi velikih pre- obrotov v skoraj vseh državah na svetu ne more več izvajati svojih srednjeveških pogromov. Mesto teh izreka le razne sodbe verskega zna- čaja ter izobčenja iz cerkve, kar po- v resnici ne škodi sodobni človeški družbi. Pred dobrih letom je isti «Sveti oficio» izobčil iz cerkve komu- niste ter vse napredne organizacije sveta. Spetelka je poskušal dvigniti nekoga hrupa, a naposled je ves hrup nekam potihnil. Nedvomno so celo njegovi voditelji spoznali, da živimo pač v dvajsetem stoletju in da je zato brezpomembno tudi izobčenje iz cerkve; še več, da prav to škoduje v prvi vrsti cerkvi sami in ne ljudstvu. Pa povrnimo se za nekaj stoletij nazaj. Že v enem iz- med prejšnjih člankov smo omenili, da se je inkvizicija izvajala celo v naši ožji domovini. To se je godilo od druge polovice 16. stoletja dalje. Zaradi številnih turških napadov so na Slovenskem vladale zelo slabe razmere. Preprosto ljudstvo je bilo obdavčeno do skrajnosti, medtem ko se je gosposka šopirila v raz- košju in blagostanju. K gosposki pa moramo priletevati tudi vso srednjo in višjo duhovščino. Tedaj se je po številnih evropskih deželah širilo luteranstvo. Razmere same so neka- koli silele tudi Slovenca, da so se čim bolj oprijemali «nove vere». Nastopili so na to tudi razni sloven- ski narodni napredni produlitelji kot n. pr. Trubar, Dalmatin, in dr.

Visoka cerkvena oblast ter z njo avstrijski cesarji in nadvojvode so že v kralji zatirali «novo vero». Te- daj je ponovno prišel do izraza cerkveni teror. Nadvojvoda Karol je leta 1684, s posebnim odlokom izgnal Trubarja iz dežele, njegove «Ordinge» pa ukazal sežgati. Tega seveda nadvojvoda ni ukazal kot vladar, temveč kot navadna lutka rimskih papežev.

Leta 1598, pa so bili vsi prote- stantski duhovniki in učitelji izgna- ni iz avstrijskih dežel.

Po izgonu protestantskih vodite- ljev se je pričelo resno trženje anove vere, tudi po naši ožji domo- vini. Naj omenimo tu znane cerkve- ne «vizitacije» na Primorskem in zlasti na Gorškem. Avstrijski na- dvojvoda je s posebnim pismom na- zgozil Goricanom, enajstih vjako- liško, kot njihovi predniki, kajti sicer bodo strogo kaznovani. Isti nadvojvoda je poslal v Gorico škofa Glušica, oglejski patrijarh pa škofa Porcia. Oba sta imela nalogo kočiti Goriko. Posebno ostro so «vizitatorji» nastopili v Ribember- gu, kjer so z vojaško silo vdrl v vas. Tistim vernikom, ki niso hoteli sprejeti katoliške vere so naprtili denarno globo od 20 do 100 gold- denov. Tudi v Tolmini so vizita- torji ostro nastopali ne samo proti ljudstvu, temveč tudi proti duhov- nikom. Vizitator Porcia je ukazal za- preti duhovnika Nuklija, zato, ker se mu ni hotel pokoravati in obso- diti napredne vere. V Trstu so višje oblasti ostavile škofa Rizza- na. Papeški nuncij na Dunaju je ob- neki priliki poročal v Rim, da je v Trstu luteranstvo zelo razširjeno. «Za- to sem izdal stroge odredbe, piše nuncij v pismu. «Upam, da se mi posreči s strogojso izrzuati ta ple- vli...»

Ze iz teh skopih podatkov je raz- vidno, da se je cerkev posluževala tudi na naši zemlji ostrih kazni pri zatiranju vseh naprednih idej. Celo denarne globo so služile «vizita- torjem» za uveljavljanje svojih za- htev. Priporočiti pa moramo še to, da se je takrat peta cerkvena zapo- ved glasila: «Ti imaš odraščajoči za- povedano desetino in kmetje».

Ko so bili voditelji novega ver- skega in naprednega gibanja izgna- ni iz dežele se je ljudstvo večinoma pokoravalo volji cerkvenih «vizi- tatorjev». Tudi številni nižji duhovni- ki so se raje ispreobrnili in se «pokoravali», kot pa bi zapustili svojo domovino. Vizitator pa je na to poročal v Rim, da se je malo ljudi na Primorskem noče povrtni k luči resnice, istočasno pa je sve- toval nadvojvodu, naj stirovrat- neže kaznuje.

Tudi pri trebljenju «nove vere» na Slovenskem so se cerkveni ink- vizitorji ali vizitatorji posluževali do- hodka in fizičnega terora. To nam potrjujejo izgoni iz dežele, de- narne kazni, poniževalna dejanja ter množične izpreobrnitve h katoliški veri. Vizitatorjem so stali tesno ob strani avstrijski nadvojvode z vso svojo silo. Do usodnih in albigenski tragediji podobnih dejanj pa ni pri- šlo zato, ker je bilo pobijanje «no- ve vere» zelo spretno organizirano.

KONEC

Živahno delovanje žena in mladine v pripravih za otroško božičnico

Našim malčkom se za božič obeta veliko veselja in radosti

Pod geslom «vi in vse za otroško božičnico» so žene po vseh naših sekci- jah, kakor tudi na podeželju s pomočjo mladine ali obratno, z vso vneto delo- vanje. Vladovala je veliko trenje, katera sekcijska bo največ pripravila ter naj- boljše in najlepše obdarila naše mal- če. Vsem trem sekcijam je pripisati lep uspeh. Z veseljem smehljajem mi je gov. Dorina rekla, da bo 280 malčkov njih sekcijsko dobilo lepa in koristna darila. Zadovoljna obiska, ker je vede- la, da bomo o sekcijski «Dugolini» lahko pisali le o uspehih, je še dodala: «rav- no tako, kot nestrno pričakujejo na- ši otroci božičnico, jo pričakujemo tu- di mi žene, ki smo s trudom in po- žrtvovanostjo veselo delale v zado- voljstvo in radost naših malčkov. Ti- sti dan bo res dan otroškega in našega veselja».

V Skednju sem se podala med mla- dino, da izvem o poteku delovanja. Cilj sem povedala kakaj gre, mi je prišel tov. Silver naglo, brez pike in vejice pripovedoval, kako so pridni in kaj so naredili. Na koncu pa je še dodal, da so za to našo «emulirajo» de- lali v soboto celo noč. Res so pohvale vredni mladi Skedenci, toda upošte- vati moramo, da so jim tudi žene ve- liko pomagale in tudi starejši, ki so predvsem skrbeli za raznovrstno «farbo».

Prav lepe igrače je izdelala mladina pri Sv. Ani. Ko sem si hotela nane- je ogledati sem opazila, da me mla- dinci nekam sumljivo gledajo. Najbrž so mislili, da sem v tistih stikih s ti- stimi, za katere so oni tako pridno in skrito delali. Saj jim zato prav nič ne zamerim, ker sem se tudi sama pre- pričala o radovednosti otrok in videja njih «kukanje» skozi okna. Ko so se prepričali, da nimam namena povedati malim razvednečim o presenečenjih, ki jih čakajo za božič, ni bilo ne kon- ca ne kraja razkazovanju lepih igrač in drugih stvari. Do takrat so imeli nič manj kot 350 izgotovljenih igrač, malinke pa lepo število spletenih ro- kavčkov, majice, copaki itd. Pri Sv. Ani so dobro «prilegnili» žene in tudi mo- že. Vemo, da Sv. Ana v ničemer ne zaostaja in tako ni zaostala niti v pri- pravih za otroško božičnico, ki bo prav dobro uspeša.

«Z dobro voljo in skupnim delovan- jem se zanjejo dobri uspehi, je rekla tov. Jolanda iz sekcije Rinaldi, ko sem občudovala bogato, lepo in okusno pri- pravljeno razstavo daril. Le mesec in pol pridnega delovanja so napravile že- ne sekcije Rinaldi, ki bodo v petek prilegle otroško božičnico in ob tej priliki obdarile nad 160 otrok.

Tudi žene in mladina na Rocolu in pri Sv. Ivanu pridno delujejo za ob- darovanje otrok. Pri Sv. Ivanu bo raz- deljeno nad 250 zavojev, na Rocolu pa nad 200. Za tako visoko število o- trok je vsakek potrebno tudi precej aktivno delovanje, ki se ga kot vidi- mo Svetovanci in Rocolčani niso ustrašili.

Nikar ne mislite dragi bralci — ve-

Veliko lepih daril za naše otroke

Iz razstave igrač in daril v «Domu pristaniških delavcev» in PD «Dugolina».

liki in mali —, da se je na naše mal- čke na podeželju pozabilo. O ne! Obi- skali smo tudi nekaj vasi, da se pre- pričamo ali res pripravljajo tudi za njih kaj. Odločila sem se torej, da obiščem nekaj vasi in nato sporočim ali se v resnici pripravljajo in kaj se pri- pravljajo. Rečeno, storjeno, vzela sem pod noge in, hajaj Kam? — Eni so mi svetlovali v Kriz, drugi na Pro- sek, tretji v Padriče, itd. — Sklenila sem, da pojdem v Kriz, ker je ravno bila nedelja in obenem pionirska pri- reditev, da tako izvem, kaj čaka za božič male Krizane. Žene se pridno «ečhajo» za dober uspeh božičnice, kar jim bo predvsem v pomoč izkupl- ček prve nedeljske pionirske prire- ditve. No, mali Krizani, zdaj ste lahko zadovoljni, ker veste, da vas zavoji čakajo, kaj bo v njih pa je treba še malo potrpljenja. Tudi na Proseku- Kontovelu žene niso pustile ob strani otroške božičnice. Pridno so začele nabirati prispevke za nakup daril in mislilo otroško božičnico lepo prosla- viti.

Tako torej vidimo, da je naše ljud- stvo pravilno razumelo pomen otroške božičnice, se pridno oprijelo dela, da ob priliki božičnih praznikov vnese srca naših malčkov čimvečjega veselja in radosti.

DANICA LEGISA

Vesel in srečen naj bo božič naših najmlajših!

Prerčenje miljske občine po zaslugi komunistične skupine

Vodovod, elektrika, nova cesta okrepitev in razširitev prometnih zvez

NOVA CESTA, KI POVEŽUJE OKOLIŠKE VASI S SREDIŠČEM JE DOLGA 12 KM REŠENO JE TUDI VPRAŠANJE PRESKRBE Z VODO - PREBIVALSTVO JE S PRO- STOVOLJNIM DELOM PRIPOMOGLA K URESNIČENJU OBČINSKIH PROBLEMOM

Miljska komunistična občinska u- prava je z gradnjo nove krožne ce- ste dejansko rešila enega izmed naj- važnejših problemov v okviru pro- metnih zvez v občini. Nova cesta, ki je dolga 12 km pelje iz Milj skozi čim- Grižo, Sv. Barbora, križišče pri E- lerju, Fajto, Božiču, Krevatine, Sv. Brigido, Kolomban, Lovran Campo- re, Zindis, Sv. Rok in nazaj v Milje. Lahko si predstavljamo kakšno va- žnost je za te vasi miljske občine ta velika udaritev, ki se je uresničila po zaslugi in prizadevanjih komu- nistične uprave. Se sama ta pridno- bitelj popolnoma pobije vse nesram- ne laži in zlonamerna natočevanja, ki so svoja ostudnega tiska besno za- nja v komunističnega župana in svetovalec, da se sploh ne bri- galo za koristi in potrebe posamez- nih vasi.

Prav z gradnjo te ceste ter z zna- čnim izboljšanjem prometnih zvez, so bili dejansko uresničeni vsi pogoji najboljše in hitre povezave središča z okolico ter Trstom. Razen tega se v okolici nove ceste gradijo zaseb- ne hišice, kar predstavlja obenem važen doprinos še posebno na grad- benem področju.

Velike važnosti za vasi miljske ob- čine pa je bilo seveda tudi vpraša- nje napeljave vodovoda. Tudi ta problem je komunistična uprava re- šila nad vse zadovoljivo. V vaseh, ki so bile že preskrbljene, je voda posebno v poletnih mesecih večkrat primanjkovala. Z gradnjo novih vo- dovodov so odpravljali tudi ti ne- dostatki. Danes imajo skoro vse vasi vodo v zadostni količini. Poskrbljeno je tudi za Badiho, ki se nima vode v vasi, kakor tudi za Plavje, Elerje in Skofje, kjer je voda večkrat pri- manjkovala. Prav te dni bo namreč občina razpisala javno licitacijo za prevzem del za gradnjo novega vo- dovoda, ki bo oskrboval oziroma znatno izboljšal dobavo vode tem vasem. Postavljenih bo približno 4300 metrov cev. Oskrboval pa bo 675 potrošnikov. Predvideni strošek zna- ša 16 milijonov lir. Zavedna del. pa bo do končana v teku pomlad.

V tretjem kompleksu gradbenih del, ki bo predložen v dogled- nem času pa je predvidena gradnja vaskih napajalnih in pralnic v vseh vaseh.

Istočasno pa je občinska uprava poskrbela za razširitev mestnega vodovoda in je s tem znatno zbol-

šala dobavo vode v mestu samem. Da je bil napravljen velik napredek v dobavljanju vode nam najboljše dokazujejo naslednje številke. Do- čim je bilo leta 1949 v miljski ob- čini 38 km vodnih cev, jih ima danes že 56 km. Preteklo leto so uporabili 750 tisoč kubičnih metrov vode, dokim se sedanja potrošnja vode vrli okrog 900 tisoč kubičnih metrov. Leta 1948 je šlo mestno omrežje 621 potrošnikov, danes pa jih ima 1.510. Nove napeljave iz- veme mesta, ki rrej sploh niso obstajale pa dobavljajo sedaj vodo 380 potrošnikom. Naj omenimo le neka- tere številke novega vodovoda, ki oskrbuje Grižo, Cereje, Krevatine in še nekatere druge vasi. Pri tem pride v poštev približno 800 potro- šnikov. Ta vodovod je dolg 9 kilo- metrov, stroški pa znašajo 16 mi- lijonov lir.

Ne smemo pa pozabiti na visoki čut zavesti in požrtvovalnosti, ki so bili deli za popravila cest poka- žajo posebno prebivalci vasi Sv. Bar- bare, Krevatinov, Elerjev in Rabu- je. Zavedajoč se številnih težkoč, v katerih se občinska uprava sila- no otepa, so s požrtvovalnim prosti- volnim delom mnogim pripomogli k uresnitvi potrebnih posameznih vaj.

Nedvomno je sicer, da splošni pro- blem cest v nekaterih vaseh mil- skih hribov še ni rešen. Se danes obstajajo ceste, ki so potrebne po- pravil. Tode temu stanju nikakor ni kriva občinska uprava, marveč edi- no pomanjkanje denarnih sred- stav. Saj ni nikakršna skrajnost, da moraš našim upravniki stalno boriti prav posebno z denarnimi težkoča- mi. Razumljivo pa je tudi, da je ob- činska uprava zastavila predvsem vse sile za gradnjo nove krožne ce- ste, ki je netrpno potrebno v splošno korist vsem vasi in vsemu prebival- stvu. Pri tem pa so bili tudi izpra- na vsa razpoložljiva denarna sred-

stva. Ne smemo tudi pozabiti, da je pri letošnjem občinskem proračunu VU črtila kar 12 milijonov lir, kar je imelo seveda svoje neizbežne po- sledice. Vsekakor pa si uprava pri- zaveda, da bi se tudi problem teh cest čimprej povoljno rešil.

Velikanske korake je napravila na- ša občinska uprava v pogledu pro- metnih zvez. S počasnimi voznja- mi parnikov in avtobusov je pri- hranjeno občanom mnogo dragoc- nega časa in truda. Vse vasi so po- vezane bodisi z Miljami kakor tudi s Trstom z rednimi in gostimi av- tobuskimi zvezami.

Za pomorski promet skrbita dva parnika, dočim oskrbujejo promet po kopnem 4 modernih občinskih avtobusi. Za časa predelave uprave je vo- zil le 1 avtobus. Oktobra 1949 je občina nabavila enega ter pretekli september še dva nova avtobusa. Za sednja je občina potrosila 21 mi- lijonov lir.

Razširjena je bila tudi napeljava električnega toka v posamezne va- si, dočim bodo dela za ostale vasi ki niso še preskrbljene dovršene v doglednem času.

V Skofjah je bila letos prvič o- tvorjena slovenska nižja strokovna šola, kjer se učenci usposablja- jo prav v kmetijski stroki. Lansko le- to pa je bil odprt slovenski in italijanski otroški vrtec, ki je po- kazal tudi dobre uspehe. Saj je prav letos občinska uprava vzela refe- kcijski kar za 50 odst. V Skofjah, ka- kor tudi v Zavljah pa imajo prav po zaslugi komunistične uprave pre- potrebni javni telefon.

Končno pa ne smemo pozabiti na skrb, ki jo je pokazala naša uprava do onemoglih starčkov. V sredini Milj so namreč že skoro dogradili novo in moderno občinsko zavišalec za nepreskrbljene starčke, kjer bo prostora za 80 oseb. Zavišalec bo preskrbljeno z vsemi najmoderne- šimi higijenski in drugimi prilikli- nami, kot prhami, mehanično pra- nilno, električno kuhinjo, zdravniško ambulantno, ki bo opremljena tudi z roentgenovim aparatom. Poleg stavbe je zgrajena tudi mala kapelica za cerkvene obrede. Okrog stavbe pa se razprostira lep vrt s klopica- mi, ki ga bodo obenem okrasili z drevesnim nasadom. Skupni strošek znaša približno 100 milijonov lir. Za- vedna dela bodo končala že januarja meseca.

Tako so prebivalci kitajske prestolnice Pekinga sprejeli osvobodilno vojsko ob priliki prihoda v mesto.

KULTURNI PRAZNIK MLADIH KRIŽANOV

Kulturni praznik, ki so ga pripra- vil plonirji in mladina v Krizu v ne- deljo 17. t. m. nas je resnično prese- letil in ga zlepa ne bomo pozabili. Bil je prvi nastop našega pionirskega zbora, ki ga vodi neumorni Frančko Zerjav. Zapel je v začetku na koncu programa po dve pesmi iz katerih je moral ponavljati «Pi- nirske kolov» in «Čez tri gore», kjer sta posebno mala solista Bruno in Ljo- za tako navdušila, da ni bilo poslanjka emalu konca. Tudi «Križanje Jurja» je zelo navdušilo.

Kot otvoritvena točka je bil nastop našega baleta, ki je bil v izvajanju in opremiti tako lep, da je solz ga- lili tudi stare mamic. Tudi to točko so morali naši mladi ponavljati.

Sledil je kvartet madine, ki ga je mladi izvedel tako, Frančko in, ki je s svojimi ubranimi glasovi bil prav pri- jeten.

Po kratkem odmoru smo bili pri- toren presenečen s štiridejavnim «Pi- nirske iz Tihega dolca, ki jo je z na- šimi najmlajšimi nastupirala tov. Ko- nčana. Ljubke živalice v lepih kostu- mih in pionirski so že takoj ob začetku vtregnili svojo pozornost, ki se je do konca še stopnjevala. Priznati moramo, da so bili vsi zares pridni. Živalice in pionirski so kar tekmovali med seboj ter se enih, kakor drugih kar nismo

naštetemu odlične uspehe. Res je, da so se po nekaterih sekcijskih bolj izka- zale žene, v drugih pa mladinci; so tudi sekcijske, kjer se je skupno delo- vanje. Ne smemo mimo tega, da ne bi omenili tudi doprinosov, ki so po- že itak svojem naporom dnevnem de- lu, dobili nekaj ur časa za priprave na otroško božičnico, za osrečitev o- trok tolikih brezposelnih delavcev.

Tudi med otroci vlada velika ne- strpnost. Med pripravami in delom, ko so žene ali mladinci bili v največ- ji kohezivnosti, so se ti navihanki ne- opazljivo kar naenkrat znali tam. Kjer jim ni bilo mesta, izkoristili so prilo- ki in v nekaj trenutkih ujeli z očmi ti- sto, za kar so bili tako radovedni. Pozneje pa so žene in mladina v tem oziru postali previdnejši. Pred temi «nepovabljenimi gosti», so se začela zaklepali vrata, postavljati zatore na okna in njih radovednost bližati s pre- noj kaksne dolge palice ali tenke šibe. Lahko si mislimo, kako nestrno pri- čakujejo in ugičajo, kaj bo v zavoji, ki ga bodo dobili. Da o njih željah, ki so jih izrekli isto in sto kar o raznih punčkah, avtomobilih, vozovih, vlakih, samokolnicah itd., itd., sploh ne go- vorimo.

Kljub temu, da so žene kakor tudi mladinci imeli veliko težav v pripra- vah, lahko z veseljem ugotovimo de- lstvo, da bo otroška božičnica tudi letos prav dobro uspeša. Mnogo so prispe- vale k dobremu uspehu razne prireditve, ki so se vršile izrecno v ta namen in katere so bile najboljše obiskane.

V pripravah so ženske in mladinske sekcije tudi medsebojno tekmovali. Dokončni izidov še nismo mogli izve- diti. Zato sem se podala na razstavo del, ki je bila v nedeljo 17. t. m. s prepričanjem, da bom tam izvedela o rezultatih tekmovalja. Tam je sicer vsela pregledna dela vseh sekcij. Obrnila sem se do odgovornega za raz- stavo in ga vprašala, če se navedene rezultate lahko tudi objavi, ker je število izdelanih igrač in ostalih del zadovoljivo. Tov. Roncelj mi je po- nosno dejal, da so to le najnižji rezul- tati, ker se tekmovalje še ni zaključil in jih bodo mladinci šele ob za- ključku iznesli. Prav zadovoljna sem mu obljubila, da bom torej počakala, ko bo za časa.

Od tako lepe razstave, na kateri je v resnici bilo lepo prikazano uspešno delovanje naših žena in mladine, sem prav veselo pohitela in obiskala še nekaj sekcij. Obšla sem, n. pr. pri razstavi del v PD «Dugolina». Tov. Vid- jak Dorina mi je hitela razkazovat in pripovedovala o pridnem delovanju vseh demokratčnih žensk. V prav krat- kem času so spietle nad 80 raznih kosov, zavoje pa bodo pripravile za 260 otrok. Opaziti je bilo tudi zelo dragocene igrače, ki so jih darovali demokrati. Posebno lepo je bila izde- lana celotna smučarska oblečka. Med

Uredništvo

Novoustanovljeni pionirski pevski zbor iz Kriza

